

„Reforma justiției reprezintă o parte esențială a efortului de integrare europeană a Republicii Moldova. Experiența justiției române pre și post aderare la Uniunea Europeană, trebuie împărtășită”

Robert-Marius Cazanciuc,
Ministrul Justiției din România

REFORMA PE SCURT

Salariile în domeniul justiției au fost majorate cu 35%

Salariile în domeniul justiției vor crește de trei ori până în anul 2016. Prima majorare deja a avut loc, iar funcționarii din domeniul justiției au primit cu 35% mai mult. Anunțul a fost făcut de ministrul Justiției, Oleg Efrim, în cadrul unei conferințe de presă.

„Strategia de reformare a sectorului justiției prevede o majorare a salariilor de cel puțin trei ori până în anul 2016. Există și un proiect legislativ al Președintelui Republicii Moldova privind majorarea salariilor pentru judecători. Acum acesta este la Guvern, însă am trecut printr-o criză politică și nu a fost posibilă prevederea surselor financiare necesare în bugetul de stat”, a specificat ministrul Justiției. Oleg Efrim a dat asigurări că toate angajamentele vor fi respectate, iar funcționarii din domeniul justiției vor avea salarii decente pentru a-și putea face cinstit meseria. Demnitarul a adăugat că dacă justiția își va face datoria așa cum trebuie, atunci vor fi și bani la buget pentru a asigura majorări la salarii pentru toți bugetarii.

UE oferă asistență tehnică pentru edificarea sistemului judecătoresc

Uniunea Europeană și Guvernul Republicii Moldova au lansat un proiect de asistență tehnică pentru a susține edificarea unui sistem judecătoresc independent și transparent. Proiectul conține patru componente de bază, va fi implementat în următorii trei ani și este parte a unui program de asistență tehnică de 10 milioane de euro.

Unul din scopurile principale ale proiectului va fi oferirea asistenței tehnice tuturor instituțiilor din domeniul justiției implicate în procesul de reformare. Un alt aspect va ține de consolidarea capacităților Mecanismului de coordonare și monitorizare a reformei. „Sperăm că proiectul lansat astăzi va contribui la realizarea unuia dintre cele mai importante obiective pe calea dezvoltării – crearea unei justiții corecte și egale pentru toți”, a subliniat Dirk Schuebel, șeful Delegației Uniunii Europene la Chișinău. (După IPN)

Republica Moldova va trebui să plătească prejudicii de

circa 46 mii de euro

potrivit hotărârilor Curții Europene pentru Drepturile Omului, adoptate în luna iulie 2013, în cazurile unor cetățeni cărora le-au fost încălcate drepturile.

Într-un an, toți judecătorii din țară vor fi examinați medical

Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a aprobat graficul de verificare a stării de sănătate a judecătorilor în funcție. Potrivit acestui document, timp de un an de zile, candidații la funcția de judecător și judecătorii în funcție vor fi supuși unui test de sănătate pentru a vedea dacă ei corespund cerințelor de exercitare a acestei funcții. Primii care vor trece comisia medicală vor fi judecătorii din sudul țării, iar ultimii vor fi cei de la Curtea Supremă de Justiție.

Acum un an, la 31 august 2012, în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” a fost publicată *Legea nr. 153 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative*, potrivit căreia, starea de sănătate a judecătorilor în funcție se verifică de către o comisie specializată a Ministerului Sănătății. După aprobarea de către CSM a graficului de verificare a sănătății magistraților, în scurt timp, vor începe controalele medicale. Primii vor fi judecătorii de la instanțele arondate Curții de Apel Comrat, chemați la control în lunile septembrie și octombrie curent. Alexandra Peni, președinta judecătorei Ceadr-Lunga, este mulțumită că, în sfârșit, va trece toate investigațiile medicale necesare. „Noi intrăm în clădirea instanței la opt dimineața și ieșim la opt seara. Nu avem timp să trecem un control medical integral. Acum este bine că s-a introdus verificarea obligatorie a stării de sănătate”, susține Alexandra Peni.

Judecătorilor de la instanțele din circumscripția Curții de Apel Cahul le va veni rândul să treacă

Graficul de verificare a stării de sănătate a judecătorilor în funcție în anul 2013

Denumirea instanței	Numărul de judecători	Perioada de trecere a examenului medical
Comrat	6	septembrie-octombrie 2013
Ceadr-Lunga	5	
Vulcănești	3	
Cahul	9	octombrie - noiembrie 2013
Cantemir	4	
Leova	4	
Taraclia	5	noiembrie-decembrie 2013
Bender	5	
Anenii Noi	6	
Căușeni	7	
Ștefan Vodă	4	

Sursă: Anexa la Hotărârea CSM 546/22 din 09.07.2013

controlul medical obligatoriu în lunile octombrie și noiembrie, iar celor din circumscripția Curții de Apel Bender – în ultimele două luni ale anului curent. Veronica Nichitenco, președinta judecătorei din Căușeni, spune că examenul medical este necesar și nu e o problemă că magistrații din Căușeni vor trece controlul în ultima lună a anului.

Ultimii la control - judecătorii CSJ

În primele două luni ale anului 2014 vor fi examinați medical judecătorii de la cele 15 instanțe de circumscripție ale Curții de Apel Bălți, iar în perioada martie-iunie 2014 vor fi testați magistrații de la judecătorii arondate Curții de Apel Chișinău. Cei 93 de judecători care activează în cele cinci curți de apel din țară își vor verifica starea de sănătate pe parcursul lunilor de vară ale anului viitor, iar ultimii magis-

trați care vor fi examinați medical vor fi cei la Curtea Supremă de Justiție. Ei vor fi controlați de medici în septembrie și octombrie 2014.

Ce medici îi vor consulta pe judecători?

Înainte de a trece controlul medical, judecătorii vor ridica de la Secretariatul CSM o îndreptare către Comisia privind verificarea stării de sănătate. La Comisie, judecătorul va completa cererea privind verificarea stării de sănătate, la care vor trebui anexate: fișa medicală de ambulator (F 025/e); concluzia comisiei medicale psihiatrice și narcologice; concluzia despre starea sănătății de la medicul de familie, de la cardiolog, endocrinolog, oftalmolog, otorinolaringolog și chirurg. Comisia este în drept să solicite examinări suplimentare pentru precizarea diagnosticului și luarea deciziei definitive privind starea de sănătate,

inclusiv să coopteze și alți specialiști din sistemul sănătății. Ulterior, Comisia eliberează certificatul medical și transmite către CSM concluziile privind corespunderea medicală a candidaților la funcția de judecător sau a judecătorilor în funcție. Ioana Chironet, șefa Secretariatului CSM, a precizat că judecătorii care au depus sau vor depune cereri de promovare, vor trebui să prezinte certificatul privind verificarea stării de sănătate indiferent de graficul propus.

Conform legislației în vigoare, verificarea stării de sănătate a judecătorilor în funcție are loc o dată la 5 ani. Exigențele și procedura de determinare a stării de sănătate a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție, inclusiv lista bolilor care nu permit exercitarea funcției de judecător, se aprobă de Ministerul Sănătății după coordonare cu Consiliul Superior al Magistraturii.

Asistența juridică garantată de stat trebuie îmbunătățită

Potrivit Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției, până în anul 2016 trebuie să fie îmbunătățită calitatea serviciilor de asistență juridică garantată de stat, inclusiv prin intermediul parajuriștilor – specialiști care le acordă cetățenilor asistență juridică primară. Până în prezent, în doar 31 de localități din țară activează parajuriști și numai jumătate dintre ei sunt remunerați parțial din bugetul de stat.

Viorelia Albu activează din toamna anului trecut în calitate de parajurist în comuna Băcioi, municipiul Chișinău, acordându-le asistență juridică primară cetățenilor din această localitate. Ea afirmă că sâtenii o consultă în diverse probleme: „Printre cele mai frecvente adresări se numără erorile din titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren, nerespectarea obligațiilor contractuale de către arendator în cazul contractului de arendă în

Viorelia Albu acordă asistență unui locuitor din Băcioi

agricultură, nerespectarea de către angajator a contractului individual de muncă, modalitatea de acceptare a succesiunii”. Viorelia spune că încearcă să-i ajute pe solicitanți, iar aceștia se bucură de prezența unui astfel de specialist în localitate, mai ales că serviciile pe care le acordă parajuristul sunt gratuite.

Andrei Bătrânc, secretarul Consiliului pentru Asistența Juridică Ga-

rantată de Stat (CNAJGS) afirmă că, până în anul 2016, se preconizează ca cei 31 de parajuriști să fie remunerați din bugetul de stat. „Parajuriștii acordă doar asistență juridică primară, noi însă ne propunem ca oamenii să beneficieze și de servicii juridice calificate, care la fel să fie garantate de stat”, menționează secretarul CNAJGS.

Potrivit Legii cu privire la asistența juridică garantată de stat nr.

198-XVI din 26.07.2007, persoanele care au dreptul să acorde asistență juridică garantată de stat sunt parajuriștii, organizațiile obștești specializate, avocații publici și avocații care acordă asistență juridică primară sau calificată garantată de stat la cerere. Se consideră servicii de asistență juridică primară: informarea cetățenilor despre cadrul legislativ al țării, acordarea de consultanță în probleme juridice și în procesul întocmirii actelor juridice, acordarea altor forme de asistență care nu intră în categoria de asistență juridică calificată. La asistența juridică calificată se referă: acordarea serviciilor juridice de consultanță, reprezentare sau apărare în organele de urmărire penală, în instanțele judecătorești pe cauze penale, convenționale, civile sau de contencios administrativ, reprezentarea în fața autorităților administrației publice. Cetățenii pot afla de la autoritățile locale în ce comune activează parajuriștii.